

Vsebinsko in finančno poročilo o izvajanju posebnih nalog osrednje območne knjižnice
(Obrazec za poročanje)

Poročevalsko leto 2024

Polni naziv knjižnice: **Osrednja knjižnica Celje**

Naslov (sedež): Muzejski trg 1a, 3000 Celje

Odgovorna oseba: Polonca Bajc Napret

Telefon: 03 426 17 08

Elektronska pošta: polonca.bajc@knjiznica-celje.si

I. Zbirno finančno poročilo o izvedbi programa posebnih nalog OOK za leto 2024:

Realizacija programa OOK za leto 2024	Viri financiranja (v EUR)		
	MK	Drugi viri	Skupaj
Izvajanje 27. člena ZKnj-1			
Opravljanje zakonsko opredeljenih posebnih nalog OOK za širše območje	48.333,54	2.081,60	50.415,14
Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni	6.000,00		6.000,00
Digitalizacija za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva	5.995,99		5.995,99
Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika	8.211,47		8.211,47
Kompetenčne vsebine	28.600,00		28.600,00
STROŠKI SKUPAJ	97.141,00	2.081,60	99.222,60

II. Podrobnejše vsebinsko in finančno poročilo o izvedenih posebnih nalogah OOK za leto 2024

1. Opravljene zakonsko opredeljene posebne naloge OOK za širše območje. Poročajte o vsebinskem okviru in obsegu dejavnosti knjižnice po zakonsko opredeljenih nalogah, ter doseženih letnih ciljih.

Kratko vsebinsko poročilo:

1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij

- izvajanje medknjižnične izposoje (koordinacija, zbiranje podatkov o izvedbi; 1.317 enot gradiva in 94 elektronsko posredovanih dokumentov);
- baze podatkov (koordinacija izbora za območje, organizacija nabave, strokovna pomoč knjižnicam, priprava zloženek z navodili za uporabo, odprava težav, letne statistike, zakupili smo Večer, eBonitete in PressReader);
- izdelava promocijskih animacij v obliki video posnetkov z osnovnimi informacijami o podatkovnih bazah, ki jih z OOK in lastnimi sredstvi naroča območje (eBonitete, PressReader, Tax-Fin-Lex, EbscoHost)

2. Strokovna pomoč knjižnicam območja

- svetovalno delo za območje OOK;
  - mentorsko delo (pomoč pri pripravi izpisov, statistik in postopkov v nabavi),
  - izvajanje individualnih svetovanj;
  - promocija območnosti.
- obiski knjižnic na območju: direktorica in koordinatorica sta v mesecu decembru obiskali vseh 11 knjižnic na območju. Pogovori so potekali o razvoju skupnih projektov, izvedbi izobraževanj za zaposlene in o ostalih aktualnih temah.
- regionalni urednik za **Kamra.si**;
  - delo regijskega urednika portala (koordinacija dodajanja vsebin na območju, pregled nad regionalnimi vsebinami, redakcija in potrjevanje objave regijskih vsebin, nadzor in dodeljevanje privilegijev za vnos vsebin, pomoč zunanjim partnerjem pri kreiranju vsebin, organizacija regijskih izobraževanj za delo na portalu, sodelovanje z glavnim uredništvom, oblikovanje predlogov za izboljšanje oblike in vsebine portala)
- regionalni urednik za **Dobreknjige.si**;
  - dvakrat letno ocenjevanje zapisov v skladu z dokumentom Preverjanje bibliografskih zapisov na portalu Dobreknjige.si,
  - sodelovanje pri izboru naj vnašalca na portal Dobreknjige.si (3 Zoom sestanki),
  - udeležba na 2 Zoom sestankih uredniškega odbora.
- regionalni urednik za **Obraze slovenskih pokrajin**;
  - udeležba na 3 sestankih uredniškega odbora portala (6. 3., 10. 6. in 15. 10.; Zoom),
  - sodelovanje z glavnim urednikom in drugimi regijskimi uredniki,
  - sestanek vnašalcev celjskega območja (16. 5., Žička kartuzija),
  - posredovanje predlogov za posodobitve portala,
  - pregled in potrjevanje novih biografskih gesel svojega območja (21 novih gesel za celotno območje),
  - revidiranje gesel in preverjanje vseh spletnih povezav, ki so dodane posameznim geslom,
  - razreševanje dvojnic,
  - komunikacija z uporabniki portala,
  - promocija portala v lokalnih medijih in na družbenih omrežjih knjižnice (4 kratke predstavitve posameznih oseb, rojenih/umrlih na določen dan na FB OKC in 20 predstavitev na FB profilu Obrazi slovenskih pokrajin).
- regionalni urednik za portal **knjiznice.si**;
  - udeležba na 2 sestankih uredniškega odbora (20.3. in 2. 10., Zoom)
  - sprotno dopolnjevanje vsebin na posameznih straneh (npr. strokovna literatura, novosti na posameznih področjih);
  - permanentno delovanje uredništva: dnevno spremljanje vsebin na portalu, opozarjanje in svetovanje v primeru napak, sodelovanje urednikov in medsebojna pomoč pri vnosu in oblikovanju vsebin ter pri uporabi novosti.
- Sestanek uredništva 4 portalov (8.11., Zoom)
- sodelovanje v skupini sistemskih administratorjev in informatikov:
  - sestanki z obravnavo aktualnih tematik in odprave težav – udeležba na 3 sestankih (20. 3. in 11. 10. Zoom, 25. 11. v Mariboru)
- Sodelovanje v skupini za koordinacijo domoznanske dejavnosti:
  - tri sestanki delovne skupine domoznancev OOK (5. 2., 6. 6. in 2. 10.).
- Sodelovanje koordinatorjev in Tima OOK:

- sestanki koordinatorjev (10 sestankov)
  - sestanek Tima OOK (29. 10. LJ)
  - obisk nacionalne koordinatorice v OKC (5. 9.)
  - strokovna ekskurzija na Nizozemsko (6. do 10. 10.; ogled 7 knjižnic in strokovna predavanja)
  - vodenje skupine za pripravo Usmeritve za izvajanje posebnih nalog OOK za obdobje 5 let za 3. nalogo OOK
  - sodelovanje pri pripravi Usmeritev za izvajanje posebnih nalog OOK za obdobje 5 let
- strokovna pomoč pri izvedbi Rastem s knjigo;
  - 3 sestanki direktorjev na območju (12. 2. in 13. 11. v OKC; 18. 3. Zoom).
  - izvedba [Analize potreb po digitalizaciji osrednjih območnih knjižnic v obdobju 2025-2030](#)

3. Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

V okviru izvajanja nalog OOK smo v NUK posredovali obvezni izvod (94 naslov oz. 425 izv.).

V okviru programa območnih nalog je bila v sodelovanju s knjižnicami na območju izvedena digitalizacija naslednjih domoznanskih gradiv:

- Šentjurske novice (Knjižnica Šentjur)
- Informator Gorenje (Knjižnica Velenje)
- Uradni list Okraja Celje (Osrednja knjižnica Celje)
- Srečno Trbovlje (Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje)
- Zgodovina Trbovelj, Hrastnika in Dola /Janko Orožen (Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje, Knjižnica Antona Sovreta Hrastnik, Knjižnica Mileta Klopčiča Zagorje)
- Digitalizacija 121 raziskovalnih nalog projekta Mladi za Celje (bibliografsko obdelane in v zapise dodane povezave do polnih besedil, ki jih hranimo na knjižničnem serverju).
- Normativna kontrola domoznanskih avtorjev (183), redakcija 239 oseb.
- bibliografska obdelava: kreiranih 190 in prevzetih 1 zapis
- sodelovanje v komisiji za Goropevškove nagrade in Sekciji za domoznanstvo in kulturno dediščino pri ZBDS, delovni skupini domoznancev OOK (koordinira KIP Ptuj) ter v organizacijskem in programskem odboru Domfesta 2024.
- 2 sestanka z domoznanci na območju:
- 16. 5. je bil v Žički kartuziji izveden sestanek z domoznanci na območju.
- 7. novembra 2024 v obliki videokonference (Zoom).

Razstave:

- gostujoča razstava Pokrajinske študijske knjižnice Murska Sobota: Knjižna dediščina predvojne prekmurske neološke judovske skupnosti: Molitveniki in obredne knjige in njihovi lastniki, 2. nadstropje, januar 2024.
- Prve izdaje del Franceta Prešerna in Rudolfa Maistra, 1. nadstropje knjižnice, 8. do 29. februar 2024.
- gostujoča razstava Žalec na starih razglednicah, II. nadstropje, od 1. julija do 31. avgusta. V sodelovanju z Medobčinsko splošno knjižnico Žalec.
- Štore in Štorovčani nekoč: življenje na območju Občine Štore, Športni park Lipa Štore, junij do september 2024
- tradicionalna zunanja razstava Najboljši celjski mladi raziskovalci 2023/24, predstavitev najboljših raziskovalnih nalog projekta Mladi za Celje, ploščad pred knjižnico, od 27. septembra do 31. decembra, v sodelovanju s Komisijo Mladi za Celje pri Mestni občini Celje.
- Od Habsburških Brionov do medvojnega Celja: zgodba družine Turk, avla knjižnice 18.10. do 30. 11.

- Od habsburških Brijuna do međuratnog Celja priča obitelji Turk, Gradska knjižnica i čitaonica Pula 4.9.-4.10.
- gostujoča razstava Janez Puhar (1814-1864): prvi slovenski fotograf in izumitelj fotografije na steklo, avtorica Petra Puhar. II. nadstropje, od 25. novembra 2024 do 31. januarja 2025.

4. Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja OOK

- zbiranje in pregledovanje zbranih seznamov odpisanega gradiva (prejeli smo 1 seznam),
- svetovanje knjižnicam glede odpisa (4 svetovanja).

Podrobnejše finančno poročilo:

<i>Realizacija programskih stroškov, ki so nastali kot posledica opravljanja zakonsko opredeljenih posebnih nalog OOK za širše območje:</i>	znesek v EUR
Prva naloga	1.788,53
Druga naloga	29.041,00
Tretja naloga	9.004,01
Četrta naloga	1.000,00
<i>Realizacija variabilnih programskih stroškov:</i>	
Nakup domačih in tujih licenčnih elektronskih virov	7.500,00
Projekti digitalizacije za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva	5.995,99
Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika	8.211,47
Koordinacija dejavnosti splošnih knjižnic za knjižnični sistem ter projektov na nacionalni ravni	6.000,00
Programski stroški skupaj	68.541,00

Obrazložitev finančnega poročila:

Stroški zajemajo fiksne programske stroške za izvajanje vseh štirih nalog, kar zajema stroške dela zaposlenih, ki izvajajo naloge. Največji del fiksnih programskih stroškov smo namenili izvajanju druge naloge. Kot je razvidno iz vsebinskega poročila, sem sodijo vsa sodelovanja v delovnih skupinah in uredniških portalov ter svetovalno delo na območju.

Zakupili smo dostop do naslednjih elektronskih virov:

E-bonitete: 3.660,00 EUR

Press Reader: 5.921,60 EUR

Skupaj: 9.581,60 EUR – od tega s sredstvi MzK 7.500,00 EUR, iz lastnih sredstev 2.081,60 EUR

Digitalizirano je bilo gradivo v vrednosti 5.996 EUR:

Vrsta storitve	Višina cm	Vrsta gradiva	Količina strani	Cena na enoto v € (brez DDV)	Cena (v € brez DDV)	Cena (v € z DDV)
Šentjurske novice (Knjižnica Šentjur)	46 cm	Ser. publ.	2.500	0,48 €	1.200,00 €	1.464,00 €
Informator Gorenje (Knjižnica Velenje)	30 cm	Ser. publ.	2240	0,39 €	873,60 €	1.065,79 €

Uradni list Okraja Celje (Osrednja knjižnica Celje)	30 cm	Ser. publ.	3080	0,39 €	1.201,20 €	1.465,46 €
Srečno Trbovlje (Knjižnica Toneta Seliškarja Trbovlje)	30 cm	Ser. publ.	3453	0,39 €	1.346,67 €	1.642,94 €
Zgodovina Trbovelj, Hrastnika in Dola / Janko Orožen	30 cm	Mon. publ.	752	0,39 €	293,28 €	357,80 €
SKUPAJ			12.025		4.914,75 €	5.996 €

Za zagotavljanje brezplačne medknjižnične izposoje na območju smo namenili 8.211,47 EUR, poslanih je bilo 2.081 paketov (1.317 enot gradiva in 94 elektronsko posredovanih dokumentov).

1. Kompetenčne vsebine

Podatki o izvedeni kompetenčni vsebini¹:

Naziv	Portal Kamra - Digitalizirana kulturna dediščina slovenskih pokrajin
Pridobljen status kompetenčnega centra	/
Izvedene aktivnosti v letu 2024	<ul style="list-style-type: none"> - dve seji NS Kamra (Zoom) - vsebinsko in operativno vodenje - organizacijski razvoj - zagotavljanje pravilnega delovanja portala - uredništvo portala - organiziranje in izvajanje usposabljanja za vnašalce vsebin (2 delavnici) - v sodelovanju s podjetjem Samino izdelali promocijski video Kamra.si. - Predstavitev Kamre na Skupščini združenja splošnih knjižnic 30. januarja 2024 v Dolenjskih Toplicah. - Predstavitev Kamre na radiu Ognjišče v oddaji Zakladi naše dediščine (maj 2024). - Na celjskem območju Kamra že več let zelo uspešno sodeluje z lokalnim časopisom (Novi tednik – rubrika Zgodbe iz domoznanske Kamre). - Promocijo portala smo pospešeno izvajali na družbenih omrežjih Facebook in Twitter/X. - vzdrževanje - gostovanje <p>Narodna in univerzitetna knjižnica je v sredo, 11. decembra 2024, podelila Trubarjevo priznanje za pomembne prispevke k ohranjanju nacionalne pisne kulturne dediščine. Prejemnika sta portal Kamra in Center za konserviranje in restavriranje arhivskega gradiva Arhiva Republike Slovenije.</p> <p>Informacije o priznanju so bile vključene v več medijev in med drugim tudi v prispevku RTV Slovenija v oddaji Kultura, utemeljitev je na voljo na spletni strani Narodne in univerzitetne knjižnice.</p>

¹ Poročajte za vsak(o) projekt/storitev posebej.

Ocena doseženih pozitivnih učinkov na razvoj knjižnične dejavnosti na širšem območju	<ul style="list-style-type: none"> - povečana dostopnost digitaliziranih lokalnih domoznanskih vsebin - okrepljen pomen knjižnic kot ponudnikov e-vsebin - okrepljena vloga območnih knjižnic s skupnim uredništvom in regionalnimi uredniki, ki ohranjajo stik s knjižnicami na svojih območjih - vsebine Kamre uporabljamo kot orodje v procesih zagovorništva knjižnic (promocija kulturnih in drugih dosežkov svojega lokalnega okolja v širšem prostoru) - dodanih 97 zbirk (4% več glede na 2023) in 5.070 multimedijskih elementov (46% več kot 2023), 11 novih partnerskih organizacij - 27% povišanje ogledov strani glede na leto 2023 (Google Analytics)
Dostopnost rezultatov projekta/storitve za uporabnike na širšem območju	Vse objavljene vsebine so dostopne na spletnem portalu in vidne vsem obiskovalcem portala brez omejitev. Promocija vsebin je potekala v glavnem uredništvu in v posameznih knjižnicah, tako da vsebine dosegajo čim širši krog potencialnih uporabnikov.
Izvedene oblike predstavitve rezultatov projekta/storitve	Na portalu Kamra je objavljenih 61.750 digitaliziranih objektov (MME), ki so povezani v 1147 digitalnih zbirk. S Kamro sodeluje 470 partnerskih organizacij, ki na portal bodisi objavljajo vsebine v obliki zgodb ali novic ali pa predstavljajo svojo dejavnost. Objavljen prosto dostopen promocijski video. Vse vsebine so objavljene na portalu www.kamra.si .

Kratko vsebinsko poročilo o izvedeni kompetenčni vsebini:

Regijski portal Kamra je spletni portal, ki združuje vsebine s področja domoznanstva v knjižnicah in drugih lokalnih kulturnih ustanovah (muzejih, arhivih). S koordiniranim sodelovanjem partnerskih institucij po območjih so informacije dostopne na enem mestu, kreirane pa v tistih institucijah, ki so za določena področja najbolj kompetentne. Na portalu Kamra je objavljenih 61.750 digitaliziranih objektov (MME), ki so povezani v 1147 digitalnih zbirk. S Kamro sodeluje 470 partnerskih organizacij, ki na portal bodisi objavljajo vsebine v obliki zgodb ali novic ali pa predstavljajo svojo dejavnost. V letu 2024 je bilo na portal dodanih 97 digitalnih zbirk in 5.070 multimedijskih elementov. V lanskem letu smo k sodelovanju pritegnili 11 organizacij. Natančnejše poročilo s statistiko, ki ga je potrdil nadzorni svet Kamre, se nahaja kot poseben dokument v prilogi.

Podrobnejše finančno poročilo o izvedeni kompetenčni vsebini

<i>Realizacija programskih stroškov, ki so nastali kot posledica izvajanja kompetenčnih vsebin:</i>	znesek v EUR
Stroški dela - fiksni programski stroški	18.076,00
Gostovanje	2.814,00
Vzdrževanje	5.710,00
Video posnetek	2.000,00
Programski stroški skupaj	28.600,00

Obrazložitev porabe sredstev: Prihodke za upravljanje portala Kamra je na osnovi pogodbe o upravljanju načrtovala Osrednja knjižnica Celje v okviru izvajanja nalog OOK in sicer za pokrivanje stroškov gostovanja portala, za stroške vzdrževanja ter za stroške upravljanja, urejanja in razvoja portala.

V letu 2024 je Ministrstvo za kulturo odobrilo za upravljanje, urejanje, razvoj, gostovanje in vzdrževanje portala 28.600,00 €. V uskladitvi smo zaradi nižjega odobrenega zneska za pokrivanje fiksnih programskih stroškov dela zmanjšali načrtovan obseg dela na postavkah: Vsebinsko in operativno vodenje ter organizacijski razvoj portala, Zagotavljanje pravilnega delovanja portala, Uredništvo portala ter Promoviranje portala.

Finančna sredstva za upravljanje s portalom smo pri vseh postavkah (gostovanje, vzdrževanje, upravljanje, Festival Kamra) porabili skladno z usklajenim programom dela.

Podpisana odgovorna oseba knjižnice izjavljam, da je izvedba posebnih nalog osrednje območne knjižnice v letu 2024 potekala v skladu s pogodbo ter da so navedeni podatki točni in temeljijo na verodostojnih poslovnih listinah. Izjavljam, da imajo finančni podatki za podlago verodostojne knjigovodske listine in da je obračunska dokumentacija na vpogled v računovodstvu knjižnice.

Pripravil(a): Lea Očko

Poročilo se podpiše elektronsko!

PRILOGA: Poročilo o delu nacionalne koordinacije OOK za leto 2024

V okviru nacionalne koordinacije OOK je v letu 2024 nastal dokument Usmeritve za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic za obdobje 2025–2029, ki bo v prihodnjih letih podlaga za pripravo letnih programov dela in finančnih načrtov za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic ter programa nacionalne koordinacije. V letu 2025 bo dokument dokončno usklajen, zanj bo pripravljen Akcijski načrt.

V preteklem letu smo začeli uresničevati dogovor s timbilinga tima OOK iz 2023, da bo tim OOK vsako drugo leto obiskal tujino, v vmesnih letih pa bo timbiling potekal v Sloveniji. Leta 2024 je bila na vrsti ekskurzija v tujino – tim OOK je obiskal Nizozemsko in se je seznanil z njihovim knjižničnim sistemom.

Od junija do konca novembra so v vseh desetih osrednjih območnih knjižnicah potekala srečanja, na katerih se je nacionalna koordinatorica srečala z direktorji in koordinatorji OOK. Prisotni so bili tudi drugi zaposleni, ki se ukvarjajo z nalogami območnosti. Srečanja so bila pomembna z vidika spodbujanja sodelovanja, izmenjave informacij, razprave o specifičnih izzivih posameznih območij, razprave o kompetenčnih vsebinah in kompetenčnih centrih.

Na sestanku tima OOK (1) je bila predstavljena dokumentacija v zvezi s pripravo programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednjih območnih knjižnic v letu 2025. Na sestankih aktiva OOK (7) so direktorji knjižnic obravnavali različne organizacijske, zakonodajne in finančne teme. Zaradi potrebe po hitrejši izmenjavi aktualnih informacij so sestanki koordinatorjev OOK (10) v letu 2024 potekali pogosteje, v spletni obliki. Namenjeni so bili usklajevanju, poročanju in izmenjavi aktualnih vsebin.

V letu 2024 je bil v okviru nacionalne koordinacije OOK sprejet dogovor, da bo Delovna skupina sistemskih administratorjev in informatikov OOK od leta 2025 delovala po sistemu rotacijskega vodenja, kjer bo vsaka OOK prevzela vodenje za eno leto. Glavne aktivnosti Delovne skupine za COBISS, ki od leta 2024 deluje v okviru nacionalne koordinacije in povezuje splošne knjižnice ter IZUM glede razvoja sistema COBISS, so bile v preteklem letu osredotočene na izzive pri uporabi COBISS Lib. V okviru nacionalne koordinacije smo začeli z organizacijo srečevanj vodij kompetenčnih vsebin in kompetenčnih centrov s sorodnimi področji delovanja z namenom spodbujanja sodelovanja in usklajenega delovanja (vključevalnost splošnih knjižnic, bralna pismenost, domoznantvo).

Sodelovanje z Združenjem splošnih knjižnic (ZSK) je med drugim potekalo na področju predstavitev kompetenčnih vsebin in centrov na dveh skupščinah ZSK ter pri predstavitvi pobude za višje financiranje posebnih nalog OOK Ministrstvu za kulturo. Deležniki nacionalne koordinacije OOK so bili tudi v letu 2024 člani oziroma vodje nekaterih delovnih skupin, ki delujejo v okviru ZSK. Nacionalna koordinatorica je postala članica Komisije za kompetenčne centre.

Na okrogli mizi v okviru dogodka Dediščina prihodnosti: mednarodno strokovno posvetovanje o obveznem izvodu in sloveniki v okviru 250. obletnice Narodne in univerzitetne knjižnice je bilo predstavljeno stališče osrednjih območnih knjižnic glede predloga sprememb Zakona o obveznem izvodu. Prav tako je bil v okviru nacionalne koordinacije pripravljen predlog za podelitev Trubarjevega priznanja portalu Kamra.

Sodelovanje z Ministrstvom za kulturo je potekalo preko rednega seznanjanja in medsebojne izmenjave informacij ter na področju zbiranja podatkov o financiranju splošnih knjižnic za potrebe delovne skupine OMC (<https://knjiznicarske-novice.si/delo-omc-delovne-skupine-building-bridges-the-role-of-libraries>) in izvedenih aktivnostih za uporabnike s posebnimi potrebami.